

ŁUKASZ ROSIAK

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

GŁOSA APROBUJĄCA DO WYROKU IZBY KARNEJ
SĄDU NAJWYŻSZEGO Z 29 MAJA 2018 R.
O SYGN. AKT II KK 99/18

Głosowany wyrok Sądu Najwyższego (dalej: „SN”) dotyczy problematyki orzekania o czynach przeciwko mieniu, w stosunku to do których od 9 listopada 2013 r. kryterium uznania danego czynu za przestępstwo albo za wykroczenie stanowi określony w kodeksie wykroczeń wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę. We wskazanym zakresie należy mieć na uwadze minimalne wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za taki czyn, a nie z daty jego popełnienia.

1. STAN PRAWNY

W myśl dyspozycji art. 119 § 1 k.w.¹ kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. W doktrynie prawnokarnej zwraca się uwagę na fakt, że pierwotne brzmienie komentowanego przepisu zostało zmienione ustawą

¹ Ustawa z 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. Nr 12, poz. 114; tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 618); dalej: k.w.

z 28 sierpnia 1998 r. o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń, ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawy o ustroju kolegów do spraw wykroczeń, ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 113, poz. 717) w ten sposób, że wyeliminowano z jego treści wyrażenia odnoszące się do mienia społecznego².

W ramach art. 278 § 1 k.k.³ ustawodawca wskazał, że kto zabiera w celu przywłaszczenia cudzą rzecz ruchomą, podlega karze pozbawienia wolności od trzech miesięcy do lat pięciu.

W literaturze zaznacza się, że przedmiotem wykonawczym kradzieży jest cudza rzecz ruchoma, czyli rzecz, którą sprawca nie ma prawa rozporządzać. Innymi słowy, rzecz, która jest przedmiotem zaboru, ma swojego właściciela, a sprawca tego rodzaju prawa do rzeczy w chwili czynu nie posiada, gdyż obejmuje cudzą rzecz we władanie wbrew woli jej właściciela lub innej uprawnionej osoby. Sprawca kradzieży w chwili zaboru nie ma też żadnych innych uprawnień, które pozwalałyby mu na wejście w posiadanie cudzej rzeczy, nawet wbrew woli jej właściciela lub innego uprawnionego podmiotu, władającego daną rzeczą⁴.

Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 278 § 3 k.k. w wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

W doktrynie prawnokarnej oraz judykaturze wskazuje się, że wypadek mniejszej wagi zachodzi wówczas, gdy czyn wyczerpuje znamiona podstawowego typu przestępstwa, ale charakteryzuje się „przewagą łączących elementów przedmiotowo-podmiotowych” (wyrok SN z 9 października 1996 r., V KKN 79/96, «OSNKW» 3-4/1997, poz. 27), zwłaszcza należących do znamion danego typu przestępstwa (wyrok SN z 4 kwietnia 1997 r., V KKN 6/97, «Prok. i Pr.» – wkł. 10/1997, poz. 7; wyrok SN z 14 stycznia 2004 r., V KK 121/03, «Prok. i Pr.» – wkł. 10/2004, poz. 6), które sprawiają, że czyn „nie przybiera zwyczajnej postaci, lecz

² P. GENSIKOWSKI, *Komentarz do art. 119 kodeksu wykroczeń*, [w:], *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, red. P. DANILUK, «Legalis/el.» 2016.

³ Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553; tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1600); dalej: k.k.

⁴ T. OCZKOWSKI, *Komentarz do art. 278 kodeksu karnego*, [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, red. R.A. STEFAŃSKI, «Legalis/el.» 2018.

zasługuje na znacznie łagodniejsze potraktowanie” (wyrok SA w Białymstoku z 16 listopada 2000 r., II AKa 161/00, «OSA» 7-8/2000, poz. 42), jest „przestępstwem o mniejszym ładunku społecznej ujemności” (wyrok SA w Lublinie z 8 sierpnia 1996 r., II AKa 91/96, «Prok. i Pr.» – wkł. 5/1997, poz. 65)⁵.

2. STAN FAKTYCZNY

Dnia 15 stycznia 2016 r., na posiedzeniu w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w K. na podstawie art. 335 § 1 k.p.k.⁶ i art. 343 § 2 k.p.k.⁷ uwzględnił wniosek prokuratora o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy K.S. i M.S. oskarżonych o to, że 24 grudnia 2014 r. w K. przy ul. L. na terenie sklepu „N.”, działając wspólnie i w porozumieniu oraz z nieustalonym mężczyzną, dokonali kradzieży produktów spożyw-

⁵ M. GAŁĄZKA, *Komentarz do art. 278 kodeksu karnego*, [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. GRZEŚKOWIAK, «Legalis/el» 2018.

⁶ Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555; tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1987); dalej: k.p.k. W myśl dyspozycji art. 335 § 1 k.p.k. jeżeli oskarżony przyznaje się do winy, a w świetle jego wyjaśnień okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte, można zaniechać przeprowadzenia dalszych czynności. Jeżeli zachodzi potrzeba oceny wiarygodności złożonych wyjaśnień, czynności dowodowych dokonuje się jedynie w niezbędnym do tego zakresie. W każdym jednak wypadku, jeżeli jest to konieczne dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, należy przeprowadzić w niezbędnym zakresie czynności procesowe, a zwłaszcza dokonać oględzin, w razie potrzeby z udziałem biegłego, przeszukania lub czynności wymienionych w art. 74 § 2 pkt 1 w stosunku do osoby podejrzanej, a także przedsięwziąć wobec niej inne niezbędne czynności, nie wyłączając pobrania krwi, włosów i wydzielin organizmu. Prokurator, zamiast z aktem oskarżenia, występuje do sądu z wnioskiem o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych za zarzucany mu występki, uwzględniających również prawnie chronione interesy pokrzywdzonego. Uzgodnienie może obejmować także wydanie określonego rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu.

⁷ Uwzględnienie wniosku (o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar) jest możliwe tylko wówczas, jeżeli nie sprzeciwia się temu pokrzywdzony, należycie powiadomiony o terminie posiedzenia.

czych, przemysłowych, alkoholowych wraz z koszykiem zakupowym z logo „N.”, powodując straty w łącznej wysokości 448,84 zł na szkodę sklepu „N.”, przy czym czyn ten stanowił wypadek mniejszej wagi, tj. o popełnienie czynu z art. 278 § 1 i § 3 k.k. za to na podstawie art. 278 § 3 k.k. i art. 34 § 1⁸ i § 1a pkt 1 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k.⁹ i wymierzył K.S. karę trzech miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, zaś M.S. na podstawie art. 278 § 3 k.k. oraz art. 33 § 1 i § 3 k.k.¹⁰ wymierzył grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Sąd, na podstawie art. 46 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonych obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego „N.” sp. z o.o. kwoty po 224,42 zł, przez każdą z oskarżonych.

Żadna ze stron nie zaskarżyła tego wyroku i orzeczenie uprawomocniło się 12 lutego 2016 r.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, który zaskarżając wyrok w całości na korzyść obu skazanych, na podstawie art. 523 § 1 k.p.k.¹¹, art. 526 § 1 k.p.k.¹², art. 537 § 1

⁸ W myśl art. 34 § 1 k.k. jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, kara ograniczenia wolności trwa najkrócej miesiąc, najdłużej dwa lata; wymierza się ją w miesiącach i latach. W ramach dyspozycji art. 34 § 1a pkt 1 k.k. kara ograniczenia wolności polega na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne.

⁹ Zgodnie z art. 35 § 1 k.k. nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne jest wykonywana w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym.

¹⁰ W ramach art. 33 § 1 k.k. grzywnę wymierza się w stawkach dziennych, określając liczbę stawek oraz wysokość jednej stawki; jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, najniższa liczba stawek wynosi 10, zaś najwyższa 540. W myśl natomiast art. 33 § 3 k.k. ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od 10 zł ani też przekraczać 2000 zł.

¹¹ Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary.

¹² W ramach art. 526 § 1 k.p.k. w kasacji należy podać, na czym polega zarzucane uchybienie.

i 2 k.p.k.¹³, zarzucił mu „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. polegające na uwzględnieniu wniosku prokuratora o skazanie K.S. i M.S. bez przeprowadzenia rozprawy, za popełnienie przestępstwa z art. 278 § 1 i § 3 k.k. i wydaniu wyroku zgodnego z tym wnioskiem, skutkującego rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, tj. art. 278 § 1 i § 3 k.k. poprzez jego zastosowanie, w przypadku, gdy w chwili orzekania zarzucany, a następnie przypisany oskarżonym czyn zabroniony, ze względu na wartość przywłaszczzonego mienia – 448,84 zł, stanowił wykroczenie określone w art. 119 k.w.

W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania.

3. STANOWISKO ZAPREZENTOWANE PRZEZ SĄD NAJWYŻSZY

Sąd Najwyższy orzekł, że kasacja Ministra Sprawiedliwości (będącego wszak od 4 marca 2016 r. ponownie jednocześnie prokuratorem generalnym) jest oczywiście zasadna.

Zdaniem naczelnego organu władzy sądowniczej w Polsce – analiza akt sprawy prowadzi do konstatacji, że zarówno w dacie czynu, jak i w dniu wniesienia do Sądu Rejonowego w K. wniosku o skazanie K.S. i M.S. w trybie art. 335 § 1 k.p.k., zachowanie obu oskarżonych wyczerpywało znamiona przestępstwa z art. 278 § 1 i § 3 k.k. Natomiast w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy czyn ten nie był już przestępstwem, lecz wykroczeniem określonym w art. 119 § 1 k.w., z uwagi na to, że wartość skradzionych rzeczy wynosiła 448,84 zł.

Wolą ustawodawcy wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. jest konsekwencją konstrukcji tzw. czynu przepołowionego, która polega na tym, że czyn stanowi wykroczenie, o ile wartość wyrządzonej szkody nie przekracza

¹³ W myśl art. 537 § 1 k.p.k. SN po rozpoznaniu sprawy oddala kasację albo zaskarżone orzeczenie uchyla w całości lub w części. Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 537 § 2 k.p.k. uchylając zaskarżone orzeczenie, SN przekazuje sprawę właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania albo umarza postępowanie, a jeżeli skazanie jest oczywiście niesłuszne – uniewinnia oskarżonego.

$\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia. Jeżeli wartość wyrządzonej szkody przekracza tę kwotę, wówczas czyn stanowi przestępstwo kradzieży lub przywłaszczenia.

W dalszym zakresie SN podniósł, że przy orzekaniu o czyny przeciwko mieniu, wobec których od 9 listopada 2013 r. kryterium uznania takiego zachowania za przestępstwo albo za wykroczenie stanowi określony w kodeksie wykroczeń wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę, należy mieć na uwadze minimalne wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za taki czyn, a nie z daty jego popełnienia (wskazuje na to wyrok SN z 9 listopada 2013 r., IV KK 332/17).

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2015 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1385), od 1 stycznia 2016 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę została ustalona na poziomie 1850 zł; $\frac{1}{4}$ tej kwoty to 462,50 zł.

W czasie wyrokowania, tj. 15 stycznia 2016 r., kradzież rzeczy o wartości nieprzekraczającej $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę stanowiła wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. Czyn przypisany obu oskarżonym, obejmujący zabór rzeczy ruchomych w celu przywłaszczenia o wartości 448,84 zł, nie mógł zostać uznany przez sąd za przestępstwo z art. 278 § 1 i § 3 k.k., mimo zawarcia stosownego porozumienia między prokuratorem a oskarżonymi i wystąpienia z wnioskiem w trybie art. 335 § 1 k.p.k. Nie ulega bowiem wątpliwości, że sąd, do którego oskarżyciel publiczny kieruje wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k., z uwagi na treść art. 343 § 7 k.p.k., zobligowany jest do szczegółowej, zarówno formalnej, jak i merytorycznej, kontroli takiego pisma procesowego.

W jej ramach niezbędne jest sprawdzenie, czy przedłożone przez prokuratora propozycje pozostają zgodne z uprzednimi ustaleniami stron, a także czy nie popadają w sprzeczność z przepisami prawa materialnego, w tym także w zakresie stosowania środków karnych (wyrok SN z 8 lutego 2017 r., III KK 364/16).

Zaniechanie przez sąd wykonania obowiązku wynikającego z art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. stanowiło rażącą obrazę prawa procesowego, a w konsekwencji także prawa materialnego, tj. art. 278

§ 1 i 3 k.k., i miało istotny wpływ na treść orzeczenia, bowiem obie oskarżone zostały skazane za popełnienie przestępstwa, gdy ich czyn stanowił jedynie wykroczenie.

Sąd Najwyższy w sprawie K.S. i M.S. skazanych z art. 278 § 1 i § 3 k.k. po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu 29 maja 2018 r. kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na korzyść skazanych od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 15 stycznia 2016 r., VII K, uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w.¹⁴ postępowanie wobec K.S. i M.S. umarza, a kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

4. KOMENTARZ DO STANOWISKA SĄDU NAJWYŻSZEGO

Należy w pełni podzielić stanowisko – przedstawione w głosowanym orzeczeniu – Sądu Najwyższego.

Perspektywa, w której kradzież mienia poniżej określonej wartości stanowi wykroczenie, wydaje się jak najbardziej słuszna. Maksymalne sankcje przewidziane w kodeksie wykroczeń pozostają istotnie niższe od tych wskazanych w kodeksie karnym (przede wszystkim z uwagi na niższy społeczny wymiar szkodliwości danego czynu sprawcy).

Warto podnieść, że w myśl – wzmiankowanego uprzednio przez SN, w uzasadnieniu głosowanego wyroku – orzeczenia (w sprawie z 15 listopada 2017 r., IV KK 332/17) przy orzekaniu w sprawach o czyny przeciwko mieniu, wobec których od 9 listopada 2013 r. kryterium uznania takiego zachowania za przestępstwo albo za wykroczenie stanowi określony w kodeksie wykroczeń wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę, należy mieć na uwadze minimalne wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za taki czyn, a nie z daty jego popełnienia. Dodatkowo w sentencji orzeczenia podniesiono, że od 1 stycznia 2017 r., na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 9 września 2016 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia

¹⁴ Ustawa z 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148; tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 475); dalej: k.p.w.

za pracę w 2017 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1456), wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę została ustalona na poziomie 2000 zł. Powoduje to, mając na uwadze, że typ czynu zabronionego kradzieży ma charakter przepołowiony, że w dniu wyrokowania kradzież rzeczy o wartości nieprzekraczającej 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę stanowiła wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. Zatem czyn przepisany sprawcy obejmujący zabór rzeczy ruchomej celem przywłaszczenia o wartości 500 zł nie mógł zostać uznany za przestępstwo.

Dodatkowo należy zaakcentować, że zgodnie z innym wzmiankowanym przez SN – w uzasadnieniu głosowanego wyroku – orzeczeniem (w sprawie z 8 lutego 2017 r., III KK 364/16) sąd, do którego oskarżyciel publiczny kieruje wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k. z uwagi na treść art. 343 § 7 k.p.k., zobligowany jest do szczegółowej, zarówno formalnej, jak i merytorycznej, kontroli takiego pisma procesowego.

W ramach wspomnianej uprzednio kontroli pisma procesowego niezbędne pozostaje sprawdzenie, czy przedłożone przez prokuratora propozycje pozostają zgodne ze wcześniejszymi ustaleniami stron, a także czy nie popadają w sprzeczność z przepisami prawa materialnego. W przypadku braku pozytywnego wyniku tej weryfikacji sąd nie może uwzględnić wniosku, co rodzi konieczność postąpienia w myśl art. 343 § 7 k.p.k., chyba że na posiedzeniu, za zgodą oskarżonego (art. 434 § 3 k.p.k.), dojdzie do modyfikacji konwalidującej uchybienia, która będzie czyniła zadość kryteriom z art. 335 § 1 k.p.k. Tego rodzaju konstatacja również była istotna w niniejszej sprawie.

W sytuacji, w której to wyrokujący sąd przyjmuje klasyfikację czynu z art. 119 § 1 k.w., sankcja to areszt, ograniczenie wolności albo grzywna. Natomiast przy optyce tego rodzaju, że dany czyn podlega reżimowi z art. 278 § 1 k.k., sankcja sprowadza się do kary pozbawienia wolności od trzech miesięcy do lat pięciu (w wypadku mniejszej wagi zaś – czyli art. 278 § 3 k.k. – grzywny, kary ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku).

Należy również – zupełnie na marginesie – podnieść, że obecnie (tj. na dzień wydania orzeczenia przez SN) minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 2100 zł (w myśl dyspozycji § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 12 września 2017 r. w sprawie minimalnego wynagrodzenia

za pracę oraz wysokości i minimalnej stawki godzinowej w 2018 r., Dz. U. z 2017 r. poz. 1747). Łączna wysokość strat spowodowanych przez oskarżonych (choć na bazie problematyki wykroczeń właściwe byłoby określenie – obwinionych) wyniosła 448,84 zł, a zatem istotnie poniżej $\frac{1}{4}$ kwoty minimalnego wynagrodzenia (gdyż $\frac{1}{4}$ kwoty minimalnego wynagrodzenia to 525 zł, a więc różnica sprowadzałaby się aktualnie¹⁵ aż do 76,16 zł).

GŁOSA APROBUJĄCA DO WYROKU IZBY KARNEJ SĄDU NAJWYŻSZEGO
Z 29 MAJA 2018 R. O SYGN. AKT II KK 99/18

Streszczenie

Głosowany wyrok Sądu Najwyższego dotyczy problematyki orzekania o czynach przeciwko mieniu, w stosunku do których od 9 listopada 2013 r. kryterium uznania danego czynu za przestępstwo albo za wykroczenie stanowi określony w kodeksie wykroczeń wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę. We wskazanym zakresie należy mieć na uwadze minimalne wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za taki czyn, a nie z daty jego popełnienia.

A COMMENT OF APPROVAL ON THE VERDICT OF 29 MAY 2018 ISSUED
BY THE CRIMINAL LAW CHAMBER OF THE POLISH SUPREME COURT
(SYGN. AKT II KK 99/18)

Summary

The comment relates to the verdict issued by the Supreme Court on the adjudication of offences and petty offences against property (viz. theft), for which the financial criterion for criminalization (as of 9 November 2013) is the minimum value of payment for work, as set down in *Kodeks wykroczeń* (the Polish Code of Petty Offences). In cases of

¹⁵ Choć, co istotne, na dzień wyrokowania przez Sąd Rejonowy wynosiła 1850 zł ($\frac{1}{4}$ zaś 462,50 zł).

this kind the value of minimum pay should be taken for the day when the verdict for the offence was passed, not for the day on which it was committed.

Słowa kluczowe: przestępstwa przeciwko mieniu; wykroczenie; przestępstwo; kradzież; kodeks wykroczeń; kodeks karny.

Keywords: offences against property; petty offence; offence; theft; the Polish Code of Petty Offences; the Polish Penal Code.

Literatura

GAŁĄZKA M., *Komentarz do art. 278 kodeksu karnego*, [w:] A. Grześkowiak (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, «Legalis/el» 2018.

GENSIKOWSKI P., *Komentarz do art. 119 kodeksu wykroczeń*, [w:] P. Daniluk (red.), *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, «Legalis/el.» 2016.

OCZKOWSKI T., *Komentarz do art. 278 kodeksu karnego*, [w:] R.A. Stefański (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, «Legalis/el» 2018.